

ילד הגדל בבית, שאין בו סבא וסבתא,
עולמו הנפשי עני משל הילד,
שנוצטלמו במערכי רוחו דיוקנאות רבי הקמטים של אבות.
נמשלו הקמטים בפרצופי הזקנים
לשבילים בגני המטעים של הבינה והנסיון,
אשרי הילד שנטה בשחר ימיו לשבילים האלה...

... ילד שאין לו סבא הוא יתום למחצה.
דור הולך שאינו מניח אחריו יורשים
הוא דור עקר או שכול, יוצא מן העולם ערירי;
דור בא, שלא ראה בעיניו את האור הזרוע בין הקמטים
שבפרצופי הזקנים ולא קיבל תורה ונסיון מפי אלה שהיו לפניו,
הוא דור יתום מדולדל ללא זכרונות,
ללא שלשלת יוחסין חיה.
א. שטינמן

(ראו סיפור הכנות - ירדנה, ענת, סיגל - שחזרו מפולניה)

... מזל טוב... מזל טוב...

ז מ ג - ה ו ל ד ת
*****

2.4. עידן שובל
רוני וגנר

3.4. אורלי גולדברג
רון ינסיס

4.4. דנה אגם
בוני מילר

5.4. אריה וולפין
הרי ליפשיץ
לירון גינת
מיכל בן-חיים (נכדה)
טל עדר (נכדה)

6.4. גיורא שיינגזיכט
יניב בן-יהודה

7.4. כרמל מילר
דניאלה טלברג
פרנס פלסר
חלומי מעין-טרטיף

8.4. חגי ריפקינד
דוד יהודה

ז מ ג - נ ו א ל ין
*****

2.4. שושנה וניל שרקי
ברנדה והרי סמית

מה נשמע ?

לא מופיע השבוע - בגלל קצר
מצער בתקשורת.
עם קוראינו הסליחה!

המערכת

ככה התגעגעתי לארץ!

כמה הן נרגשות - וכמה הן פגיעות. רק בבוקר קיבלו פתק המציע להן, כל אחת לחוד, לכתוב או להתראיין לעלון. וכבר באותו הערב התייצבו שלושתן. רוצות לספר ולספר.

"קשה לנו לענות לשאלות החברים על המדרכה או ליד השולחן - 'נו, איך היה?' - אי-אפשר להגיך את זה בכמה מילים", הן אומרות.

כתחילה כמה עובדות יבשות: המשלחת - משלחת בני הגליל והגולן - מנתה כשבעים צעירים. המספר הגדול ביותר (38) באו מ'עמק החולה'. 14 תלמידים מב'ס אורט בחצור, 14 מב'ס "נופי גולן" מקצרין ו-8 מ'הר וגיא'. ליוו אותם כ-10 מבוגרים. הם טסו בטיסה ישירה ת"א - ורשה ונעדרו מהארץ בסה"כ תישעה ימים. שהו ארבעה ימים בוורשה (בהתחלה ובסוף), יומיים בקרקוב ויומיים בלובלין.

כשעברו חודשי ההכנה והגיע מועד הנסיעה, תקפו אותן חששות ופחדים מכיוונים מנו-גדים: "מה אם אגיע לשם וזה לא יגע בי?" ומצד שני - "מה אם לא אצליח לעמוד בחוויה - אישבר?"

נוסף לזה היה פחד מאנטישמיות שם, שנשתל בהן משיחות עם צעירים שקדמו להן "שם". לכל אחת מהבנות יש רקע משפחתי של נפגעי השואה. אבל בניגוד לפוליקר (שאת סרטו "בגלל המלחמה ההיא" הן ראו כחלק מפעילות ההכנה), הן כבר דור שלישי, אחר. ובכל זאת...

במשך כמעט שעה ישבו, דיברו - כל אחת לחוד וכולן יחד - שתקו, גימגמו - התרגשו. ואני יחד איתן. להעביר שיחה כזו לנייר - לא ניתן. רק ישיבה משותפת איתן תמחיש לכם את הרגשת השותפות. והן מבטיחות בעתיד הלא רחוק, "אחרי מסיבת הסיום שמכין כל המחזור כעת", לשבת עם כל המעוניינים ולספר.

השבוע תקראו התרשמות כללית וכמה סיפורים.

ענת אומרת: "שבוע לפני הנסיעה היינו נורא עמוסים ולא כל-כך הכנתי את עצמי, בסוף שמחתי. כי בין אלה שהכינו את עצמם יותר מדי היו כאלה שהתאכזבו. מפני שלא ציפיתי לכלום, קיבלתי בגדול."

סיגל: "ידעתי שזה איכשהו יגע בי, אבל לא ציפיתי לחוויה כזו טראומתית. אני פשוט הרגשתי והרגשתי מה כל אחד עבר שם - זאת היתה חוויה כל-כך קשה והביאה לי כל-כך הרבה."

ירדנה אומרת שראתה כל הזמן את הסבא שלה (שנשאר בראש-פינה). "מההתחלה הרגשתי שאני יזצאת גם בשבילי".

סיגל פתאום הרגישה, שגם אבא שלה היה יכול להיות בין כלואי המחנה.

- איך הרגשתם אנטישמיות? הרי לא דיברתם עם הפולנים.

"את לא צריכה להבין פולנית, כדי לדעת. את מרגישה את זה במבט שלהם ובטון הדיבור. הלכנו ברחוב, עם חולצות המשלחת שעליהן כתוב 'ישראל' - והציקו לנו. ובמחנות הלכנו עם הדגל - והם הציקו לנו. אנחנו עמדנו ובכינו והם צחקו וניסו לצלם אותנו בוכים. הם באים לשם כמו לקייטנה. זה לא נוגע להם באצבע אפילו - למרות שגם הרבה פולנים נהרגו שם."

גם בחנויות הרגישו שזורקים להם איזה "נייט" בזעם, בגלל יהדותם. סיגל: "אני כל-כך הערכת את המדינה שלנו פתאום. זה פשוט הבהיר לי שכאן הבית שלי זה ---" ענת: "פתאום כולנו פשוט צעקנו את 'התקווה' = בדרך-כלל שרים 'התקווה' בשקט כזה. שם צעקנו... פתאום את מרגישה - אני חלק מהעם הזה - ככה זה."

(המשך בע' ___)

ושב חוזרים לאנטישמיות - יש להן הסיפור הבא: באחד הביקורים במחנות היה להם מדריך נחמד, שביקש בסוף הסינר להעביר מתנה למכר שלנו בישראל - ספר. בבדיקת המכס בנורשה התברר להם שזהו ספר בדיחנת אנטי-יהודית נאנטי-ישראלית! והן מנסות: "היית חושבת שמדריך באושוניץ לפחנת ירגיש משהו, אבל כנראה שהם בהנים לראות את היהודים בוכים שם..."

והמסקנה - "אז את מכינה שאין לך על מי לסמוך - רק על העם שלך. גם מי שכאילו איכפת לו, מאחורי הגב מוכן להרוג אותך."

על מדריך אחד שלושתן מסכימות שהיה נורא נחמד. "הוא אפילו שם כיפה על הראש כשנכנסנו לבתי כנסת." זהו מדריך שליווה את המשלחת מההתחלה עד הסוף, והוא גם סיפר למלווים, דוברי הפולנית, קצת על קשיי החיים בפולניה של ימינו.

- הייתם ביותר ממחנה אחד?

"היינו באושוניץ-פרקנאו, טרבלינקה ומידאנק. בסוף כל ביקור ערכנו טקס שהכנו עוד בבית. הגפנו דגל ישראל. שיגל אומרת: "היתה לי מועקה נוראה כל הזמן שטיילנו במחנה - ואז כשהגעתי לטריסם שאנחנו עשינו, אני נשברתי, והתחלתי לבכות. היינו שרים שירים ישראלים במין גאונה לאומית."

"עשינו כל מיני דברים כדי "להתנקם". בחור מחצור טיפס על המשרפה ותלה על הארץ-בה הגבוהה דגל ישראל. כשבאו השומרת ושוטר ודרשו להוריד את הדגל, אמרנו לה שאם היא רוצה, היא יכולה להוריד. היו גם בנים שקפצו על שדה של איכר ליד הגדר במידאנק - כי היבולים שלו בטח זובלו באפר מן המשרפות."

"הבתים צמודים לגדר. את פשוט יודעת שאין שום סיכוי שהם לא ידעו שזה קורה. המראות, הריח. זה משגע אותך איכשהו. הם ידעו, והם פשוט התעלמו."

"מה שמשגע שהיה כל הזמן המשפט הזה "כצאן לטבח". איך יכלו בכלל להגיד את זה?! הרי לא היה סיכוי שבחיים שלהם ייצאו משם! איזה משפט דבילי!"

- מה עשיתם בערבים?

"הצלחנו להפריד ממש בין היום לבין הערב. אחרי הביקורים במחנות, בקבר אחים בנורשה, בבתי כנסת בלי יהודים, רוצים נורא להתפרק. לא רצינו להיכנס לדכאון. בילינו אפילו בדיסקוטק, וערב אחד חגגנו פורים במלון. כולם התחפשו - הבאנו עוד מהבית אוזני המן, שרנו וכולם עשו הצגות. המלצרים היו ממש המומים - הם נשאו שעות אחרי סיום העבודה. וממש התלהבו כשראו שמחה כזאת. "איך אתם מצליחים ככה לעבור מעצב לשמחה?" הם שאלו, והמלווה שלנו, שדיברה פולנית, אמרה להם "ראלו אנחנו היהודים". אז הוא סיפר לה שאמנם אין עכשיו יהודים בפולניה, אבל יש המון ערבים, והם מתפרעים ומפריעים. היא השיבה לנו 'רציתם להיפטר מהיהודים, ובמקום זה קיבלתם ערבים.' ופנתה לו עורף."

ושב חוזרים אל החוויה המרכזית - המחנות: מידאנק לעומת אושוויץ.

"באושוויץ הכל מסודר ומתולק ומתחת לזכוכית. ואז את באה למידאנק, ושם הצריפים עומים-דים כמו אז, ואפשר לנגוע בדברים. הגעתי לצריף של נעלי תינוקות. ראיתי את המספרים על הנעל, ופתאום ראיתי את התינוק."

"אחרי הביקור באושוויץ פתאום חשבת 'מה יהיה עכשיו?' בעוד יומיים אצטרך ללכת לעוד מחנה. מה יהיה אם זה לא יגע בי פתאום? זה יהיה אולי יותר מדי - ואז כאילו הטיול שלי כבר נגמר באושוויץ? אבל זה לא קרה. את מקבלת אותה מכה עוד פעם ואפילו יותר."

שלושתן מדגישות:

חייבים כל שנה לנסוע. כל שנה לשלוח משלחות - מי שרק רוצה לנסוע.

"אתה פשוט לא יודע כמה אתה מעריך את הארץ שלך, עד שאתה מבקר שם."

"אני הייתי כל כך גאה להיות יהודיה שם, וכל כך התגעגעת לארץ."

"פה אני יכולה להגן על עצמי - לחיות כאדם עצמאי."

סך הכל חוויה מסעירה, מהממת - ומומלצת על ידי כל המשתתפים במסע לכל צבר מחלבט.

בינינו לבין עצמנו

החיים והמוות

כאשר מת קרוב משפחה, חבר או ידיד, אזי צצות פתאום, ולו לרגע קט, כל אותן השאלות הקשורות לתכלית החיים, שהבריות נוטות להדחיק בימים רגילים. נושא המוות איננו נושא לדיון או לשיחה, ולכן ההלם שתוקף אותנו כאשר נפטר אדם מוכר הוא תוצאה ישירה של השתיקה הזאת. יש נטייה להשאיר את השאלות הקשות לפילוסופים או לאנשי דת (לא שלהם יש תשובות), כי זה תחום העיסוק שלהם. ובמידה מסוימת זו בריחה מן המציאות, הדומה לסיוס של סיפורי ילדים - "והם חיו באושר לעולם ועד". והשתיקה הזאת מתנקמת בנו: אין מודעות לערך החיים, ועל כן יש תאונות בכבישים שניתן היה למנוע אותן, יש ילדים שמשחקים "רולטה-כבישים", יש מאבדים עצמם לדעת, יש המחפשים חיי שעה בסמים שסופם שיעבוד ומוות, מושכים כתפלים כששומעים שבהפג-זות שהיו על בילדות השבוע נהרגו עשרים בני-אדם ביום אחד... וכנגד זה עומדת התפיסה היהודית "כל המציל נפש אחת כאילו הציל עולם מלא" ויחד עם זה "לא עליך המלאכה לגמור... היום קצר והמלאכה מרובה, ובעל הבית דוחק...".

איך הגיון בעולם הזה. יש אנשים צעירים שנקטפים בטרם חיו ויש אנשים המאריכים חיים. יש אנשים שהמוות מהווה עבורם ברכה השמה קץ לסבל ולליסורים של מחלה, ויש פעמים שהוא נתפש כקללה, כמסלק אהוב או מנהיג בעל יכולת או מי שפשוט לא הספיק לטעום מברכותיו של עולם יפה. אבל אנחנו לא מתייחסים לכך, עד שהדמעות שזולגות מעינינו מאלצות אותנו לחשוב על מי היך האדם הזה, האישה הזאת. הריקנות של תקופתנו הובילה לאקסיסטנציאליזם מעוות ומוגזם, לוקחים כסיסמה את ה"אם אין לי מי ליי" ושוכחים את ה"כשאני לעצמי מה אני". יש חכמים הגורסים שלולא ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם הזה, לא היתה ממשות לאלוהותו ובאופן מקביל האדם, החי רק לעצמו ולא טורח למען קהילתו, איננו אדם. ובתוך קהילתנו הקיבוצית, אלה שפעלו למען הציבור, כמו איזי, מיק, ברני, יוחנן, דוד לוי, לו סגל ועוד רבים שתרמו את תרומתם - היו בני-אדם.

מחשבות בעיתות משבר

* האם יש מקום אחר, שאפשר לחיות בו בתוך משבר ולהמשיך לחייך? מבט בפניהם של חברים, שאוכלים בחדר-האוכל בימים אלה, איננו מלמד אלא שכאן אפשר להמשיך לחיות. גם אם המשבר יחריף ימשיכו לחייך, להתבדח ולשבת נינוחים. אין זה נובע משאננות האומרת "מה איכפת לי - מישהו אחר ידאג", אלא מתוך ביטחון.

* יש השואלים את השאלה: איך יתכן שרק לפני שנתיים נתבקשנו כאחד הקיבוצים המ-בוססים לתרום סכום נכבד לקרן התק"ם והיום אנחנו במצב של עניים מרודים? האם יש למישהו תשובה? (דודה ינטה סירבה להתייחס).

* אם בימים טרופים (מטרופים!?) אלה רצוני שחברים ימצאו עבודות מחוץ לקיבוץ, כדי לתרום לפרנסת הקיבוץ - מה דינם של המקצועות הנחוצים לחברה ולמדינה - פיזיו-תרפיסטים, מורים, עובדים סוציאליים ועוד, שהם אף נותנים סיפוק רב לעוסקים בהם, אולם משכורתם נמוכה עד לגיחוך?

* אמר אחד מן האנשים הצינילים: מי שרוצה להוסיף לתקציבו הדל, יעשה מה שהוא יכול. הצעיר והחזק יעבוד שעות נוספות, הזקן והחולה ימכור את החפצים שיש בביתו

(המשך בע')

(בינינו לבין עצמנו - המשך)

או את שירותו כשמרטף.

* בפרלמנט של מחלקת החמרון (דומה לפרלמנט של ראשון-לציון) גובש מספר הצעות, המיועדות לעזור לחברים שלא גומרים את החודש או שלא יודעים איך להתחיל אותו:

א. ייעוץ בקשר לכדאיות קניית מנינת באחד הענפים בקיבוץ. השבוע כדאי לקנות מניות לול (עליה של 4.7 נקודות באינדקס נ.ס.א.) ולהיפטר ממניות כותנה (יש הצופים עליה בחודשי הקיץ).

ב. ייעוץ לפרט על איך להגדיל את תקציבו: עצת השבוע - פנה את דירתך והצטרף אל השכנים. דירתך תוצע לדיירים זמניים תמורת סכום שתלוי ברמת הדירה (טלוויזיה צבעונית, מזגן, ג'קוזי, פאטיו, מנגל חשמלי, סרטי וידיאו - 5 כוכבים).

ג. ייעוץ מה כדאי לך למכור בראש-פינה או בחצור (אבוקדו - מחיר סביר, לימו-נים מן העץ של השכן - טוב מאוד, אלטע זאכען - אין ביקוש).

הצעות ייעול

ברצון כותב שורות אלו להעלות כמה הצעות רציניות:

א. מוטב לבחור בשני מזכירים - אחד צעיר ואחד מבוגר יותר. שניהם לא יקבלו אלא כשעתיים ביום לתפקיד המזכיר ויוכלו לעבוד בענפיהם. הנימוק: הגיע הזמן שננסה לר-תום יחד נסיון עם מעוף דמיון ואם התפקיד לא יחייב יציאה ממקום העבודה, המועמדים לתפקיד יהיו רבים יותר. כיום, עם כל הכבוד לחברות, זה תפקיד רק להן, כי אותן (כך גורסים) אפשר לשחרר מן העבודה.

ב. היות ויש קושי למצוא מועמד לרכז את חדר-האוכל, יש להטיל את התפקיד על צוות של ארבעה ותיקים(ות) (שכבר עובדים יום קצר), ביניהם ניתן לבנות עבודת צוות ולהגיע לחלוקת העול.

ג. בקיבוץ הזה נחוץ תפקיד או משרד של אומבודסמן, שיטפל הן בקובלנות על בירוקרטיה צולעת והן בצלנורות תקשורת סתומים.

מחשבות לסוף השבוע

* גשם אביבי הוא זה שמרטיב אותך יותר מגשם חורפי ונפסק ברגע שרצת הביתה להביא מטריה וללבוש דובון.

* כשמדובר ב"גשם בצפון", הכוונה לאזור בין קיסריה לחדרה.

* עוד מעט תוכל להשתתף בעוד שיחות מרתון. מעטים האנשים שזוכים להשתתף בשני מרתונים וממשיכים לתפקד נורמלית.

* הדשא של השכן הוא זה שקילקל את המכסחת.

* היתרון של חדר-האוכל המורחב הוא שניתן יהיה לקיים בו ארבעה סדרי פסח בו-זמנית ואחד לא יפריע לשני.

* המקצוע היחיד המשתלם היום הוא להיות חבר כנסת: אתה לא צריך להיות שם ותוכל לעבוד במשהו נוסף.

(פינת הבנייה ופינת דודה ינטה יצאו לחופשה קצרה)

שבת שלום - א ר י ק

דו"ח כן המרתון

נאלצנו לדחות את הערב עם ישעיהו גביש בנושא "שינוי המערכת הניהולית".

התאריך החדש הוא יום שני, 4 באפריל, בשעה 21.00, במועדון.

קיים רצון להתעמק במבנה המערכת בכל הקשור לארגון כוח-האדם ותכנונו. ישעיהו עיצב דרך ורשם אותה בחוברת ועליה ישוחח איתנו. קבוצת הארגון של המרתון תתעמק איתו בנבכי התוכנית, בשיתוף עם מרכז המשק הנוכחי, מרכז השירותים ואחרים, ותביא הצעות מעשיות לשינוי אל האסיפה בבוא המועד.

בשל חשיבות העניין רצוי להופיע באותו ערב ואולי אף להשתתף אח"כ בתהליך הבירור.

חברים בקבוצת הארגון כרגע: ג'ו ר. (מרכז), לני י., איתמר, צילה, ג'וליה, אלק, טוני, נטע, מיקי נוי.

בהזדמנות זו ברצוני לדווח על פעילות שאר הקבוצות:

מרתון חינוך: בעקבות השאלון לחברה התחלקו החברים לחמש קבוצות, על-מנת לבחון את השאלות הבאות: חינוך לקיבוץ, לפיתוח אישי, ליהדות, לעבודה ולאהבת הארץ. בכל נושא ינסו ללבן את תפקידי ההורים, המוסד החינוכי (כולל מטפלות), הרחוב הקי-בוצי, בשלושת מיגזרי הגיל: נעורים, ביה"ס היסודי והגיל הרך.

חברים במרתון החינוך: נורית (מרכזת), מעין, יהודית ויטהם, נעה, רחלי, רות גלעדי, אשר, איזק, ישראל אבידוף, הילה, אדם, תמר ק., רות נאי, פם פינק, ליבה, לאה כץ, גרשי (יועץ).

מרתון עבודה: עוברים כרגע בין מדגם מקרי של כמאה חברים עם שאלון, המנסה למקד שביעות רצון והרגשה אישית בעבודה והגורמים לכך, למען הסקת מסקנות או-פרי-טיביות.

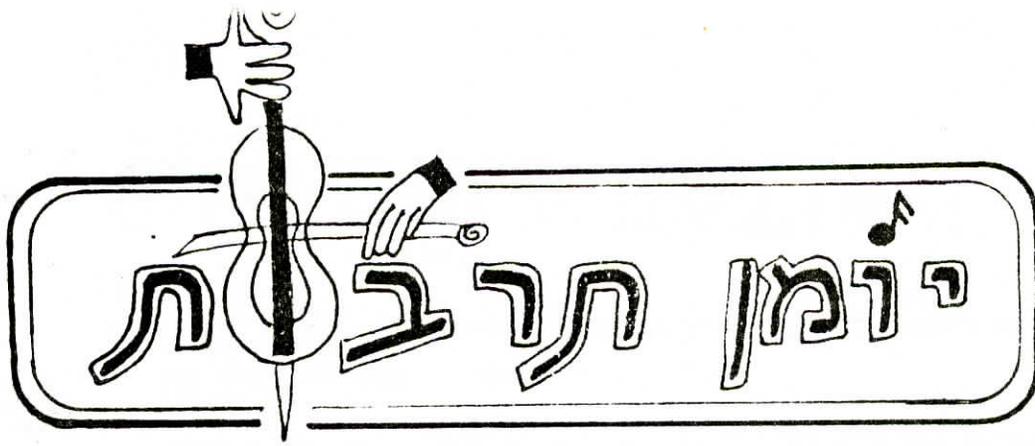
חברים בקבוצה: ויקטור, אריק ל. (מרכזים), שוש ס., ריימונד ס., וילי, אורי ש., דוד ד., סימון, מופתי, פאול, לס, רות נ., נתן ברק, הלן ל., איליין, ג'נט ג., מרים, גרשון ש., בוב הרט.

מרתון כלל ופרט: אחרי בירור מקיף בקרב חברי הקבוצה על עקרונות הקיבוץ ובעיקר - שוויון, ערבות הדדית ושיתוף - מנסחים שאלון, האמור לכלול את כל החברים וימולא בהתכנסויות נוסח חוגי-בית בקבוצות, הסקת מסקנות ממנו, שיהוו נושאים לדינונים מעמיקים אחרי-כן.

חברים: רותי גדליזון, אריק א. (מרכזים), דודו, צילה, ויטה, רחל גינת, פאול, ארווין, ג'ו ס.

הערה: ישנם חברים נוספים בקבוצה, שיחזרו לפעילות אחרי יציאה ממנה לתקופה מסוימת: אנגה, דנה, גדי ע., רות ג', דב, ניל, אילנה ר., פרנק, דליה, בתיה, פיליס.

יעל שפרונג

ד ל ו ח - ב ל נ י ם

עברו חמישה חודשים מאז התחלנו לעבוד כוועדה חדשה וראיתי לנכון לדווח לחברים על עניינים שונים. וראשית, על תפקידים ספציפיים שלקחו על עצמם חברי הוועדה ואחרים מחוצה לה, כדי שתדעו למי לפנות בעניינים שונים. כמו-כן תודתי נתונה לאותם גורמים, שבלעדיהם היה תפקידי קשה פלי" כמה וכמה.

האחראים הם:

אסנת: תקציבים, תורנויות תרבות; דודו: הזמנת סרטים;
 חנה מסר: מועדון אולם; ארווין: אחראי על הקרנת הסרטים;
 אד טלברג: הפעלת האולם מבחינה טכנית; איציק: " על ציוד הקול;
 יוסי מ.: מחסן התרבות;
 מיכל א.: הזמנת כרטיסים להופעות חוץ,

ובנוסף על אלה ברצוני לציין שאביבה ג. וצוות המטבח הוסיפו המון לאירועי תרבות ולכוס התה במעדון ע"י המטעמים שהכינו לנו. כמו-כן אילזה ב"ח ודודו הכינו את מרבית המודעות המרהיבות שהופיעו על לוח המודעות.

עתה לעניין אחר:

חברים שואלים אותי מדי פעם, כמה עלה לנו ערב זה או אחר. לדעתי השאלה הנכונה צריכה להיות "האם אתם מצליחים להישאר בתוך מסגרת התקציב (המצומצם) העומד לרשותכם?" התשובה לשאלה זו היא חיובית. לא חרגנו מהתקציב ונקווה שנצליח להמשיך כך. לגבי עלות ערב ספציפי זה או אחר אתן כאן לוח מחירים לסוגי אירועים שונים, כדי שהחברים יידעו בערך כמה הם עולים:

הרצאה: 250 - 500 שקל
 הופעה מצומצמת: 1000 ש'
 טיול באוטובוס: 600 ש'

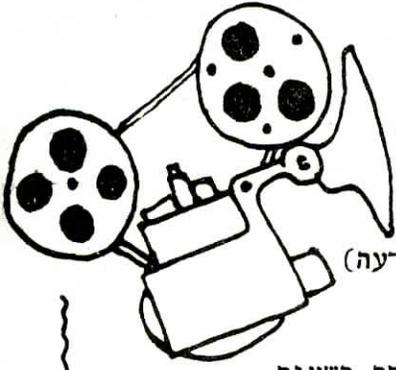
לדאבוני אין לי משרד ולכן קשה למצוא אותי במקום ספציפי בימי התרבות שלי שהם ימי ג' וד'. ניתן בדרך-כלל להשיג אותי בבית באותם הימים וניתן לצלצל אלי גם בערבים, אם יש צורך בכך. אשמח מאוד לקבל כל הצעה לפעילות תרבותית לעתיד וכל יוזמה להכנת ערבים בבית.

שבת שלום - ר ו נ ה

למרכזי הנוער: כדי לאפשר את השתתפותם בישיבות של חברים המשתייכים לוועדות שונות, אתם מתבקשים לתאם את מועדי הישיבות עם בלהה (במזכירות הטכנית) וכך למנוע קיום ישיבות של ועדות שונות באותו הזמן.

ממחסן הבגדים והילדים מבקשים מכל החברים לבדוק, אפ יש להם ציפות או ציפיות עם לחצניות מפלסטיק (תיקתקים) ולהביאן למחסן להחלפה.

פִּיֶּת הַסֵּרֵט הַשָּׁבוּעִי

א. סרט צוהריים - סרט לכל המשפחה (על השעה המדוייקת תבוא הודעה)

שם הסרט: קייטנת קיץ בחלל *SPACE CAMP*

מפעם לפעם נחרוג מהרגלנו המכופתר ונקרין גם סרט לכל המשפחה בשעות הצוהריים. הסרט שיפתח את המסורת הוא סרט קיץ טיפוסי והוקרן לפני שנה ב"רב-חן".

ילדים מחוננים בארה"ב הולכים בקיץ ל"נאסא" - סוכנות החלל האמריקנית - במקום למכון וייצמן. שם הם משתעשעים בחללית של ממש, כשהמדיכה שלהם ב"מחנה" היא טייסת חלל, שהוסמכה לא מזמן. אחד מילדי הצוות מבצע שכלולים ברובוט של "נאסא" והלה משגר אותם לחלל. מכאן מתפתחת הרפתקת חלל טיפוסית עד הסוף הטוב, שבו הם שבים לארץ.

*

ב. סרט ערב - סרט למבוגרים

שם הסרט *SOMETHING WILD* מ ש ה ו פ ר א י

הימורי: ג'ונתן דמי

משחק: ג'ף דניאלס, מלאני גריפית, ריי ליוטה

"משהו פראי" הוא מעין המשך לסרטו המקסים של מרטין סקוסיזי "שיגעון של לילה", אבל הוא איננו קומדיה והוא איננו על מאנהטן. זהו סרט "מסכות", כאשר המציאות שנחשפת בכל פעם מאחורי המסכה הנקרעת מגלה מסכה חדשה.

צ'רלס דריגס נחטף ע"י נערה תמהונית שמפתה אותו למוטל בניו-ג'רסי. שם היא מציעה לו מין בשפע, תוך שהיא כובלת אותו למיטה. אח"כ היא מושכת אותו לפילדלפיה לפגישת מחזור. מה שנראה בהתחלה כאוסף של חיקויים ופרודיות, הופך לסרט מקורי ומפתיע ומגרוטסקה קלילה הופך הסרט לקראת סופו לסרט אימה מחריד. הביקורת בארץ אהבה את הסרט וגם בארה"ב היתה לו הצלחה. סרט חשוב של במאי אמריקני צעיר עולה, שעוד נשמע עליו הרבה.

בשבוע הבא: "לו היתה כאן". דרמה בריטית.

ג. (וולוו) סרטים

שינויים בכוח-אדם

במערכת החינוך

- (1) ב-1 באפריל (זאת לא בדיחה) יעל לוי תיכנס לעבוד ביחד עם רבקה כמלוה בחברת הנעורים, במקום אבי רובינסון. על חלוקת התפקידים בקרב מלווי הנעורים תבוא כתבה במועד אחר. בהצלחה - יעלי!
- אנו רוצים להודות לאבי על העבודה המסורה והמחשבה שהוא השקיע בתפקידו כמרכז נעורים ולאחל לו הצלחה בכל אשר יעשה.
- (2) גם בתלון הבוגר (ד-ה-ו) יש "חילופי משמרות". נגה דיבון מחליפה את מיכל דדוש כרכזת השיכבה ותעבוד עם שאולה. ברוכה הבאה, נגה, ובהצלחה!
- אנו מודים למיכל על תרומתה לבניית המסגרת החדשה של "החינוך המשלים" - משימה כלל לא קלה - ומאחלים לה כל טוב.
- שושנה שרקי נכנסה לעבוד בספריית הילדים. בינתיים היא לומדת את הנושא מיהודית ויטהם ואנו מקווים ששתיהן תבואנה על סיפוקן בעבודה שהן בוחרות בה.

ג'וליה

לבריאות!

חשיבות מעקב נשים הרות, תינוקות וילדים

הפיקוח על נשים הרות במרפאות נעשה ע"מ למנוע סיבוכים אפשריים בהריון ולעשות גילוי מוקדם ואם יש צורך, להפנות לגורמים מטפלים אחרים לשם ייעוץ נוסף. המטרה היא להביא את האישה להריון ולידה תקינים ככל האפשר. המעקב אינו מסתיים עם הלידה אלא כשישה שבועות אחרי הלידה ואז מתחיל מעקב אחר הרוך הנוולד. המעקב חשוב לגבי התפתחות נפשית, פיזית וחברתית גם יחד וקצב עליית המשקל ביחס לגובה והיקף הראש. קיימים דגש ותשומת-לב לאיתור בעיות גדילה וגילוי מוקדם לשם טיפול מוקדם. הערכה תקופתית מונעת סיבוכים כמו בעיות אורטופדיות, ליקויי ראייה ושמיעה ואיחור בהתפתחות ובשפה וכן בזמן הבדיקה ניתנת הדרכה לתזונה נכונה, טיפול בילוד וגרייה מתאימה לגילו ויש אפשרות לשאול שאלות המתעוררות בנוגע לטיפול ולקבל ייעוץ נוסף מאחות ומרופאת-הילדים, העורכת בדיקה שגרתית תקופתית.

לסיכום: תקופת הינקות והגיל הרך נחשבת לתקופה מכריעה, שבה מתרחש תהליך של צמיחה מהירה של מערכת העצבים וקליטת גירויים מהסביבה.

כשבוע הבא - חשיבות הברזל אצל תינוקות.

רחל פרג'ון

15/03/89

לקרול שלום וברכה,

כולי התפעלות, איפה את מוצאת את הזמן גם לכתוב לי מכתב. טוב היה ללמוד חדשות וגם לקבל את דפי האינפורמציה הקודמים. כל זה השלים את התרשמותי האישית מהביקור הקצר מדי בבית. רק מצחיק שדווקא כשהייתי בבית לא הספקתי לקרוא את "דבריי" ומאז ולכן אני מזמינה את דברי הכפר מהשבוע השני בפברואר ועד עכשיו.

תודה על המכתב הרשמי שנשלח בשם המשק למחלקת חו"ל בענין המשכרת. אני בטוחה שהודות לו קיבלתי הוראה מהמחלקה בענין השלמת הסכום. עליי לציין למען האמת, שציפנו ממני להשלים, אך זו לא הדרך הנכונה, לדעתי.

באותו ענין, אם עדיין לא עמדתם על תיקון ניסח דו"ח המזכירות, אני עובדת כשליחת עליה בתקן מלא מטעם מחלקת העליה של הסוכנות. המשכורת קוצצה לחצי, לא העבודה ולא המשרה.

כחשובה למכתב המחאה שלי לאורי גורדון, ראש המחלקה, קיבלתי מכתב הוקרה מלא הבנת המצב הקשה ותקווה שאכן גם אני אבין. התקיימו שיחות בינו לבין נציג מחלקת חו"ל, בהן הוא הבטיח לתקן את העיוות, ועכשיו אני מחכה למעטפה של סוף החודש לראות אם אכן יקיים.

קראתי בעיון רב את כל הדו"חות על הצעות להכנסת רווחים, ואני רואה שעבודה תהיה לי, כשאחזור הביתה. אני מחכה לנגלה הבאה, לראות לאיזו כיוון הולכים. סך-הכל חיים בחקופה מעניינת בעלת אפשרויות. כמו כן אני סקרנית לראות איך ישפיע עלינו ההבנות הכלכליות של האוצר.

פה אני ממשיכה לקצץ במקומות שאפשר לקצץ, לעודד את מי שניתן לעודדו ולסנן את הנכשלים, שמחפשים מקלט בקיבוץ מלי לדעת שתורמים ולא רק מקבלים.

יש צד אחד מאוד חיובי שממנו אני נהנית כאן בעבודה והוא בנוגע לקשר עם צעירי המשק באנגליה. הם מטלפנים אליי ובאים לבקר ונותנים לי הזדמנות להיות "בית" ולהכין להם ארוחת הערב אחרי יום עבודה. מתי מגיעה הנגלה הבאה?

מאחלת לכם חג פסח ביחי ונעים.

באהבה שמחה.

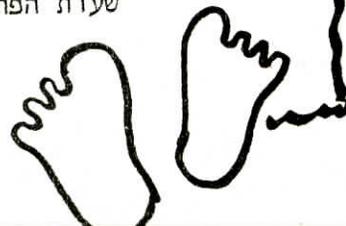
ש י מ ו ל ב - עונת הסנדלים בטער

מהשבוע ההורים מוזמנים לבוא לחנות הנעליים, כדי למדוד סנדלים לילדיהם. כעת מדובר בעיקר בילדים בגיל הרך ובבית הספר היסודי.

שעות הפתיחה - כרגיל.

רות נאי

ליד קברו של איזי

אבא יקר,

40 שנה עבדת את הארץ הזאת.

בתחילה בשלחין ואח"כ בגינה - ניתן לומר ב"אחוזה" שלך -

איך אהבת את האדמה הזו...

בדרכך האחרונה היית כמו בחיך: אדם חזק, עקשן, אציל ושקט.

כל-כך רצית לחיות.

אמרו לנו - תתכוננו, זה הסוף...

אך הצוות הרפואי לא האמין - איך נלחמת ונשמת - כשחזרו בבוקר

לביה"ח ואתה עדיין נלחם, לא מוותר, למרות היותך כבר מחוסר הכרה.

נחמתנו היא שלפחות לא סבלת בשעות האחרונות. סבלת די והותר בשלוש

השנים שלפני-כן.

איזו אצילות - עד לרגע האחרון לא רצית להטריד אף אחד. על כל עזרה,

אף הקטנה ביותר, אמרת תודה ומכל אחד ביקשת סליחה והתנצלת שאתה

מטריד אותו.

אמרת לי: "אני מעריך מאוד שדחית את הנסיעה שלך, אך לא הייתי

מעז לבקש זאת ממך."

"אבל אבא, תהיינה עוד הרבה הזדמנויות אחרות", ואתה, בכל אופן,

מצטער כל הזמן ומתנצל שאתה מפריע לתוכניות של אחרים.

תודה על שזכיתי באבא כזה.

אוהבת - מרים

דא'זי

איזי, אני רואה אותך
מחיך - מספרים אתה יורה.

אני רואה אותך
יושב בשקט ומקשיב.

אתה לא אומר לא,
אתה לא מתנגד.

תמיד מוכן לעזור
בנהיגה, כוס תה והכול.

הצטרפת לחלוצים
שלנו בעולם הבא

מוקדם יצאת לשם
כמו כל היתר.

אבל זכרונות השארית,
איזי, שלא אשכח.

נטע

הענק בגנו

למכרו של איזי ז"ל

הרחק הרחק
בנעורינו המתוקים
בשדות הבור
של "גורזי ליז"
בווילטשיר שבאנגליה
הכשרנו את עצמנו
להגשים חלום.
הפרחנו אדמה
ישנה וחולמת
מאתיים שנה,
עד אשר ערכנו
חזרה להצגת
הככורה -
לתחיית השממה
של מנסורה הנידחת
שבארץ האבות.
והמבין יבין.

בין החולמים
גדל ענק,
ענק בכל המובנים.
תום-לב, יזשר,
מוח חריף,
מסור וחרוץ.
לא מלאך,
לא מושלם -
בלורית מתולתלת,
עיניים בורקות,
מזג חם,
קל להידלק
על מה שנראה לו
אי-צדק או טפשות.
ושם, בין פעמוני
החורף הכחולים
וורדי הגן
המסמיקים
מצא את בת זוגו
וקשר את עתידו
באשת-חייל יפיפה.

היה ענק
שהלך לדרכו
האחרונה.
גם פרחי גנו
נבלו ליום אחד,
כאשר נטש
את גנו
טרם זמנו.
לא בקלות
ויתר על ממלכתו
והדרים בה.
מעשיו חרוטים
בתולדות הכפר
ועמוק בלבנו
זכרו ברוך
לעד.
אני רואה
את הדורות
שהקימו הוא
והאישה היפיפה
הולכים דרך הזמנים
בעקבות
החלום שחלמנו
הרחק הרחק
בנעורינו המתוקים.
רחל אבידור

תודה!

אנו, משפחת דיבנן המנרחבת, מודים לכל אלה שתמכו בנו לאורך תקופת המחלה הארוכה של איזי.

הערכה מיוחדת מקרב לב לנלי, לשוש ולגרשי, מרגה ואורי, גוסי ודניס, שהיו איתנו לאורך כל הדרך ולא חסכו מעצמם כדי לעזור לנו בכל רגע נחוץ.

פעמים רבות, בתקופה האחרונה, רצה איזי בעצמו להודות ב"דברי" לחברים, אך פשוט בכל פעם המחלה היתה בעוכריו.

מטי, מרים, שולי, לאה, דוד ומשפחונתיהם

נוכחו: קרול, שמואל, לני, ישראל, מקס, ג'וליה, שרה, שאולה, אתי אדלשטיין, דודיק פוקס, הנרי שפרונג.

נפרדנו מהחברים ישראל, שאולה, ויענקלה המסיימים את עבודתם במזכירות וברכנו את החברים החדשים - דודיק, אתי והנרי, המצטרפים אלינו.

הודעה: מסיבות בריאותיות מסיים יענקלה את תפקידו כגזבר. גדי נכנס לתפקיד באופן זמני עד שימצא, בדרך המקובלת, גזבר שייבחר על ידי האסיפה.

1. הצעה להפרשת תקציב רזרווה לשימושים מיוחדים:

מקס העלה הצעה המבוססת על העובדה שהסכום הגלובלי שהופרש לצורך תקציב כולל אף פעם לא מומש במלואו, ולכן ניתן להפריש סכום מסויים לצורך קרן עבור שימושים מיוחדים בלתי-נמנעים, לבקשות שעולות במהלך השנה ומאושרות על ידי המזכירות.

חברים במזכירות הסכימו עם הכוונה של מקס - שיש למצוא כיסוי כספי להחלטות אלו, אבל לא בדרך שמקס הציע. הוחלט לפנות לוועדת כספים בעניין זה.

2. בקשתם של בוני ויגאל לשנת חופש

המזכירות בישיבה קודמת שמעה מפי בוני ויגאל את נימוקיהם לשנת חופש. בשיחה זו היה ברור שבוני כיום מוצאת את מקומה כאן ויגאל מאד קשור לכפר-הנשיא. יחד עם זאת יגאל בקונפליקט עם דרך החיים הקיבוצית. יגאל לא מסתיר את מצוקתו, ואת כוונתם לצאת לשנה בכל מקרה. במידה ואין אישור מהמשק, הזוג יעזוב במקרה ויקבלו שנת חופש - האופציה לחזרה נשמרת להם.

הובעו דעות שאין לאשר חופש במצב המשק כיום. בתשובה לטענה זו הוסבר שכאשר היה דיון במזכירות על נושא זה באופן עקרוני, הוחלט שאין מקום להחליט החלטות חד משמעיות בכוון זה. יש להתייחס לכל מקרה לגופו של עניין.

התקיים דיון ארוך ומעמיק בנושא, שבמהלכו הובעו דעות בעד ונגד הבקשה. בהצבעה בסיכום הדיון, היה רוב בעד אישור הבקשה. הנושא יובא בקרוב לאסיפה.

3. אורחים בפסח:

נדונה השאלה האם להגביל את מספר האורחים לפסח. ליל הסדר חל השנה ביום ד', החג ביום ה' - וביום ו' - מתוכנן "יום גשר" לרוב הצבור, לכן מדובר למעשה על ארוח למשך 4 ימים.

במזכירות רווחה הדעה שהזמן קצר מכדי לדון בנושא באסיפה ולשנות דברים באופן מהותי, אולם יש בהחלט להביא המצב המיוחד השנה לידיעת החברים.

*****
המזכירות פונה לכל החברים להתחשב במצבנו השנה ולנסות לצמצם

במספר האורחים לפסח.

*****

At the graveside:

Dear Issy, Your family, the members of Kfar Hanassi, and many friends have gathered together to say good-bye. However, I wish to begin with a few words on a personal level.

We have known each other for 55 years, from the age of eleven, when we were growing up together as members of Habonim in Manchester. Later we lived together on "Gorsey Lease" (the training farm), and from there we went to work together for Habonim in London. Early in 1949 we both came to Israel and have lived together for 40 years as members of Kfar Hanassi.

Our friendship deepened as we lived and worked together during all those years. However our friendship also became stronger in spite of, and perhaps because of, the differences between us as individuals. We had different personalities, different interests, even a different philosophy of life. However, the real meaning of friendship was expressed in that for Shosh and me you were always there. Every joyful event or moment of sadness you were by our side. With your passing, our friendship has come to an end. However, it remains a part of me and no-one can take it from me.

Now I want to say goodbye on behalf of all the people who live in Kfar Hanassi. They will not be keen to remember you as they have seen you in recent times, fighting against your serious and cruel illness. Rather they will prefer to remember you as one of the leading members of the kibbutz. A man devoted to the ideal of work, always responsible and conscientious in whatever task he undertook, and a man of principles without compromise.

You played a leading role in the development of agriculture in Kfar Hanassi, especially with regard to our lands in the Chuleh Valley. Older members will remember when you were in charge of these lands many years ago, how we all came to pick potatoes or peanuts under your expert leadership. Later, you held other positions in the kibbutz, including Meracez Meshek (Farm Manager), and eventually you became the kibbutz cost accountant - a post you held for many years. During these years you accumulated a tremendous knowledge about the economic side of the kibbutz. All the books and computers will not be able to take the place of ^{the} store of detailed information you held in your head. Your part in the development of agriculture in our kibbutz will have its place for generations to come.

In the latter years you concentrated on the role which was, perhaps, the most important in your life - that of 'Saba' (grandfather). You and Matty brought up a wonderful family - Miriam, Shuli, Leah, David and their families. During your terrible illness we saw the way Matty looked after you, with caring, affection and love - and we knew that this only happens when it is mutual.

Your sister Nina is here with us. Unfortunately, Shuli, your brother Sam and your sisters Gertie and Esther are all abroad. However, I'm sure they would want to be included in these words of goodbye.

You were a wonderful Saba. A few weeks ago Shosh and I had the great pleasure of being invited to a family party celebrating the birthday of your granddaughter, Almog. We sat with all the family and we saw how you, at the height of your struggle with the sickness, came with great difficulty and took part. Even though it was so hard for you, we saw on your face the look of love, happiness and pride. I shall never forget those moments.

I want to say to your children and grandchildren - 'you have lost a wonderful father and grandfather, but hang on to the memories. Because those memories represent a very special human being, who can serve you as a guiding-light for the rest of your lives.'

May his memory be blessed.

Gershie Epstein

MAZLOV

HAPPY BIRTHDAY

2.4.89. Edann Shuval
Ronnie Wagner

3.4. Orly Goldberg
Ron Yentis

4.4. Danah Agam
Bonnie Miller

5.4. Aryeh Wolfin
Harry Lipschitz
Liron Ginat
Michal Ben-Chaim (granddaughter)
Tal Eder (granddaughter)

6.4. Giorah Scheingesicht
Yaniv Ben-Yehudah

7.4. Carmel Miller
Daniella Talberg
Francis Flusser
Chalomi Ma'ayan-Tartif (granddaughter)

8.4. Chaggai Rifkind
David Yehudah

HAPPY ANNIVERSARY

2.4.89. Shoshana & Neil Sharkey
Brenda & Harry Smith

*****

If you want to order tickets for a show or a concert, all you have to do is to put your name down on the list - Michal E. will order the tickets, and you pay for them and collect them at the box-office when you get to the theatre.

*****

We think there is a film this week - you'll have to keep an ear open.....

*****

"NEWS OF THE WEEK", which I usually translate from the Hebrew, also didn't materialise this week, so, in the meantime, let's hope that no news really is good news.

shabbat shalom,

I N G E

A speedy recovery to Denny Steele,
and welcome to his son, who has
come from the States to be with him.

